



UPPSALA
UNIVERSITET

Nationellt centrum för kvinnofrid

National Centre for Knowledge
on Men's Violence against
Women

SE-751 85 Uppsala

Besöksadress/Visiting address:
Akademiska sjukhuset
Ingång 17

Uppsala University Hospital
Entrance 17

Telefon/Phone:
018-611 27 93
+46 18 611 27 93

Telefax/Fax:
018-50 73 94
+46 18 50 73 94

www.nck.uu.se

n.n@nck.uu.se

REMISSYTTRANDE

Dnr: NCK 2018/29

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

**Nationellt centrum för kvinnofrids (NCK) yttrande över
remissen *Ds 2018:22 Genomförande av terrorismdirektivets
brottsofferbestämmelser (Ju2018/03415/KRIM)***

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) tillstyrker förslagen.
Därutöver vill NCK göra följande påpekanden.

Det finns en rad olika situationer där personer utsätts för gärningar som personligen är minst lika påverkande för individen som vissa fall av terrorism. Sålunda förekommer exempelvis människorov och tagande av gisslan, ibland under lång tid, utan att det i grunden har terrorsyften jml artikel 3, punkt 2. Det kan handla om kvinnor och barn som i många år hållits instängda av en gärningsman och utsatts för fysisk, psykisk, emotionell skada och ekonomisk skada. De negativa effekterna av sådan brottslighet och brottsoffrens behov är oftast större än de vid en terrorattack. Inte minst mot den bakgrunden tillstyrks utredningens breddade förslag att ta bort grundavdraget i 13 § brottsskadelagen.

När det gäller samordning i brottsofferfrågor mellan olika aktörer, bemötande av brottsoffer och informationsgivning finns många goda ambitioner uttryckta bland annat genom lagstiftning, som redovisas av utredningen. NCK har i flera sammanhang följt upp bland annat bemötandefrågor. Inte alltid svarar verkligheten upp mot lagstadgade krav. Vad gäller terrorattacker krävs inte bara ett kraftfullt agerande i den akuta situationen utan oftast också ett uthålligt arbete. För hälso- och sjukvården m fl. kan sådant arbete fordras under flera år från det att de akuta blåljusen slocknat. Motsvarande har exempelvis iakttagits vad gäller omhändertagandet av veteraner.

Slutligen kan begreppen *familjemedlemmar* respektive *närstående* till brottsoffer i olika enskilda fall (avsnitt 5.3) omfatta olika stora kretsar av personer, särskilt då de involverar såväl direkt drabbade som mer indirekt drabbade personer. Avgränsningssvårigheter uppkommer lätt och i värsta fall kan uppmärksamhet liksom tolkningen av begreppen skapa nya emotionella problem. Hälso- och sjukvården har regelbundet att hantera traumatiserande upplevelser, vissa kräver specialistkunnande som inte finns generellt tillgänglig utan måste remitteras till olika kompetenscentra i landet. Den

insikten måste finnas inom såväl hälso- och sjukvården som hos frivilligorganisationer som bedriver stödjande arbete. Det är viktigt att stödja utvecklingen av sådana kompetenscentra.

I detta ärende har professor Gun Heimer varit beslutande. Verksamhetschef Åsa Witkowski har varit föredragande.

Uppsala, 2018-10-05



Gun Heimer
Professor/överläkare, chef
Nationellt centrum för kvinnofrid
Uppsala universitet